

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEN.

Za 1 wiersz non. lub jego miejsce
na str. 12.3. m. 250, w tekście m. 200
Nierówny 250 mk. ryczałt 120 mk.
Adres Redakcji i Administracji
w Kaliszu, Al. Józefiny 15. Tel. 155.
Otwiera od 9-12 i od 2-6 po poł.

Nr 157 (7196).

Piątek, dnia 14 lipca 1922 r.

Rok XXX

O A Z A

Dla młodzieży dozwolone.

Wielki film świata.

Wielki film amerykańskiej wytwórni UNIVERSAL FILM MANUFACTURING Co. w NEW YORKU

Ogniste języki

Wielki amerykański dramat sensacyjny w 6 aktach z amerykańską gwiazdą ekranu milutką
Hela Sedwik która pobili rekord świata
w sensacyjnych rolach.

Początek w dniu powszednie: 1 seans o godz. 6.30, ostatni seans o godz. 9.15.
W niedziele i święta: 1 seans o godz. 4-ej, ostatni seans o godzinie 9.15.

Tow. Przemysłu Naftowego B-cia Nobel w Polsce

Oddział w Kaliszu, Al. Józefiny 15, tel. 155.

Poleca: naftę rafinowaną z dostawą do sklepów, a także olej wrzecionowy, olej maszynowy, olej motorowy i olej samochodowy.

2014

ODEZWA

Do Wszystkich mieszkańców m. Kalisza i okolicy.

R O D A C Y!

Pokoleniu naszemu z woli opatrności danem jest od lat kilku przeżywać chwile wielkie, zdarzenia doniosłe, o jakich dziadowie i pradziadowie nasi marzyli i dla których życie swe poświęcali, lecz my dopiero doczekaliśmy się owoców z ich ofiarnego posiewu.

Polska przed laty czterema odzyskała swój byt niepodległy, lecz niektóre jej dzielnice nie od razu mogły się połączyć ze swą Macierzą! Ziemia Wileńska dopiero w roku bieżącym dać mogła wyraz swej jednomyślnej woli ścisłego połączenia się z polską, jak również i stary nasz Śląsk piastowski teraz dopiero - po z górą sześć wieków trwającym oderwaniu od Polski - złączył się wreszcie nierozdzielnie ze wszystkimi pozostałymi częściami naszej Ojczyzny. W niedzielę 16 lipca cała Polska jak długa i szeroka - obchodzić będzie radosną uroczystość tego wiekopomnego zdarzenia.

W tym celu zawiązał się w Kaliszu Komitet Obchodu Górnośląskiego, który podaje do wiadomości:

1) że w niedzielę 16 lipca o godz. 9 rano odprawiona będzie za pomysłny rozwój Górnośląska w Polsce uroczysta msza polowa na Nowym Rynku,

2) że po nabożeństwie sformuje się pochód, który ulicami Kanoniczną, Rynkiem i ul. Wrocławską uda się na rogatkę Wrocławską, gdzie przybitą zostanie tablica z napisem nowej nazwy ulicy (na mocy postanowienia Rady Miejskiej ku uczczeniu doniosłego faktu przyłączenia Śląska. Przedmieście Wrocławskie od rogatki aż do stacji Kolejowej nosić będzie odtąd nazwę ulicy Górnośląskiej),

3) że po południu o godz. 4-ej urządzona będzie Wielka Zabawa Ludowa w parku nowym.

4) że odbywać się będzie na ulicach m. Kalisza wielka zbiórka na rzecz urządzenia schroniska dla sierot po powstańcach górnośląskich, którzy złożyli swe życie w ofierze Ojczyźnie!

Pieniądze zebrane odesłane zostaną do Warszawy do Głównego Komitetu Obchodu Górnośląskiego z marszałkiem Trampczyńskim na czele).

Kaliszanie, niech każdy z Was, stary czy młody, biedny czy bogaty, weźmie gorącym sercem udział w tym obchodzie, niech da dowód, że troski i radości całej Polski żywo go obchodzą. Niech pamięta także, że nie cały Śląsk należy już do Polski, że znaczna ilość braci naszych pozostała w szponach drapieżnego Prusaka.

Komitet Obchodu prosi również by w dniu tym wszystkie domy i mieszkania w Kaliszu były udekorowane, należy bowiem dać i zewnętrzny wyraz naszej radości w tak podniosłych chwilach.

ZA KOMITET OBCHODU GÓRNOŚLĄSKIEGO w KALISZU

Przewodniczący: W. MŁYNARSKI.

Dr. P. KLINGER
SPECJALISTA
chorób wenerycznych i skórnych
(analizy krwi na syfilis) 1402
przyjmuje codziennie: od 8-10 i od 4-7,
w niedziele i święta od 11-1. Towarowa 3 i p.

Telegramy.

Pismo do p. Naczelnika Państwa

WARSZAWA 12. Wczoraj po posiedzeniu Komisji Głównej o godz. 7-ej wieczorem p. Marszałek Sejmu przesłał p. Naczelnikowi Państwa pismo następujące:

„P. Naczelnikowi Państwa mam zaszczyt donieść, że pismo Jego z dnia 7-go bm. było przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia Komisji Głównej.

Komisja powzięła uchwałę następującą: „P. Marszałek Sejmu zakomunikuje P. Naczelnikowi Państwa, że jeżeli Pan Naczelnik Państwa nie skorzysta z prawa inicjatywy, to Komisja Główna przystąpi do desygnowania premiera.

Za powyższą uchwałą oświadczyli się delegaci reprezentujący 216 posłów, delegaci reprezentujący 209 posłów wstrzymał się od głosowania Marszałek Sejmu — Trampczyński.

Terminy posiedzeń sejmowych

WARSZAWA. W myśl wczorajszej uchwały konwentu senjorów następne plenarne posiedzenie Sejmu odbędzie się w czwartek 13 bm., następne zaś w piątek 14 bm.

Na posiedzeniu piątkowym odbędzie się m. in. głosowanie nad wnioskiem o odesłanie projektu ordynacji wyborczej do komisji.

Watykan przeciw biskupstwu na polskim Śląsku

KATOWICE. Silne zaniepokojenie w prasie wywołała tu wiadomość, jakoby Stolica Apostolska zaniechała tymczasem zamiaru utworzenia samodzielnej diecezji katowickiej. Wzajemnie za to ma delegat biskup ks. prafat Kapica otrzymać infuleję prawo bierzmowania.

Spiski Rosjan w Paryżu

PARYŻ. W związku z kradzieżą dokumentów rosyjskich z mieszkania Kiereńskiego z gmachu b. ambasady rosyjskiej, przedsięwzięta policja liczne rewizje w kołach rosyjskich w Paryżu. Wykryto spisek bolszewicki, który miał na celu wykradzenie dokumentów b. Rządu Kiereńskiego. Złodzieje byli szpiegami bolszewickimi, a dokumentów tych potrzebowali dla procesu Eserów w Moskwie. Posunęli się oni nawet aż do morderstwa. Znalaziono mianowicie dwóch Rosjan, którzy umarli wśród objawów otrucia.

Równocześnie wykryto tutaj sprzysiężenie monarchistyczne, którego ośrodkiem jest Blok Rosyjski założony przed 6 miesiącami.

Przesilenie gabinetowe

WARSZAWA. Wczoraj w godzinach przed południowych przed wyjazdem Marszałka Trąmpczyńskiego na posłuchanie do Naczelnika Państwa blok prawicowy zgromadził się w prywatnym mieszkaniu pos. de Rosseta.

Marszałek o godz. 12 w południe udał się do Naczelnika Państwa. Audjencja trwała godzinę. O godz. 1-ej Marszałek powrócił do gmachu sejmowego i zamknął się w swoim gabinecie.

Wieczorem (wezwanie do Naczelnika Państwa otrzymał pos. Leopold Skulski, jako wnioskodawca rezolucji, przyjętej głosami p. Paderewskiego i s. p. Chaniewskiego. P. Skulski udał się do Belwederu o godz. 1 po południu i został przyjęty bezpośrednio po wyjeździe Marszałka.

WARSZAWA 13. Według pogłosek obiegających kuluary sejmowe p. Marszałek podczas posłuchania w Belwederze wyjaśniał Naczelnikowi Państwa, że uchwała Komisji Głównej nie ma na celu wprowadzenia Naczelnika Państwa w błąd, lecz tylko chce mu dać możliwość odegrania roli pośredniczącej pomiędzy prawicą a lewicą. Zdaniem p. Marszałka grupy centrowo-prawicowe pragnęłyby postawić kandydaturę takiego premiera, który byłby strawnym dla obydwu skrzydeł Izby, jednak potrzebne jest tutaj poparcie Naczelnika Państwa.

P. Naczelnik Państwa miał odpowiedzieć, że gdyby miał w tym wypadku odegrać rolę pośrednika, to musiałby się przedewszystkiem porozumieć ze stronnictwami.

Zaznaczyć trzeba z całym naciskiem, że informacje te zaczęły się pojawiać jedynie z trzecich ust, ponieważ p. Marszałek zachowuje zupełną dyskrecję co do przebiegu rozmowy i zwierzył się dość przelotnie z jej treści zaledwie przed kilkoma najbliższymi sobie osobistościami.

Uroczyste przyłączenie Śląska

KATOWICE. Program uroczystości przyłączenia G. Śląska do Rzeczypospolitej jest następujący: W sobotę dn. 15 bm. odbędzie się we wszystkich miastach garnizonowych cap-strzyk i pochód z pochodniami. W niedzielę 16 bm. rano powitanie delegacji przedstawicieli Rządu i Sejmu Ustawodawczego, następnie msza polowa w parku Kościuszki, odbędzie się dekoracja powstańców przez gen. Szeptyckiego orderem Virtuti Militari i Krzyż Walecznych, poczem nastąpi właściwa uroczystość przejęcia G. Śląska przez Rząd centralny w postaci podpisania uroczystego aktu przejęcia. Następnie zostanie wygłoszony szereg przemówień, poczem Marszałek Sejmu wręczy obraz, ofiarowany przez Sejm Ustawodawczy Sejmowi Śląskiemu. W dalszym ciągu nastąpi wręczenie p. Korfantemu przez delegację warszawską adresu. Potem odbędzie się pochód, koncert ludowy a drużyny Katowice i Wilno rozegrają mecz footballowy. Na zakończenie uroczystości odbędzie się raut.

Straszny wybuch prochowni w Rzeszowie

LWOW. Dzienniki donoszą o wybuchu prochowni w Rzeszowie dnia 11 bm. o godz. 8-ej wieczorem. Prochownia ta położona jest o 1 km. od Rzeszowa, we wsi Powicznej. W prochowni znajdowały się składy pocisków do dział ciężkiego kalibru, które następnie zaczęły eksplodować wyrzucając odłamki na daleką przestrzeń. Okoliczność ta uniemożliwia wszelki ratunek ze strony wojska i straży ogniowej, którzy musieli się cofnąć w obawie przed stratami. Na miasto padają pociski ciężkich dział wywołując straszny popiół. Na razie nie można ustalić ani rozmiarów, ani przyczyn katastrofy, również nie wiadomo ile ofiar wybuch pociągnął za sobą. W samym mieście szkód większych nie ma, natomiast wies Powiczna położona najbliżej miejsca katastrofy została zupełnie zniszczona przez wybuchy pocisków, oraz przez pożar, który wzniciły padające granaty. Władze wojskowe zarządzają dochodzenie, które dotąd nie przyniosło rezultatu. Prawdopodobnie wybuch nastąpił skutkiem nieostrożności, jednakże nie jest wykluczona możliwość zamachu.

Litwini i bolszewicy znów napadają na Kresy

WARSZAWA 13. W związku z napadami w gm. Nowodworskiej pow. Lidzkiego band, przechodzących z terytorium Litwy, władze bezpieczeństwa wydały energiczne zarządzenia celem zniszczenia i usunięcia poza granicę Rzeczypospolitej napastników—wysłano do okolic za-

grożonych oddziały policji konnej, jak również oddziały wojskowe. Wojewoda nowogrodzki, p. Wł. Raczkiewicz, osobiście dokonał inspekcji w nawiedzanych przez bandy obszarach dla przeszkodzenia na przyszłość podobnym napaściom przedsięwziął odpowiednie środki zapobiegawcze.

WILNO. Przed kilku dniami partyzanci litewscy napadli na budkę stróża kolejowego niedaleko stacji Rudziński w pasie neutralnym Stróż kolejowy, Piotr Jurgulajtis został pobity Szczegółów na razie brak.

Zamordowanie redaktora w Poznaniu

POZNAN. Dn. 12 lipca, około godz. 10 rano został zastrzelony wystrzałem z rewolweru na czelny redaktor „Kurjera Poznańskiego”, dr. Bolesław Marchlewski. Morderstwa dokonał niejaki Trzebiatowski, zasądzone przed kilku dniami przez sąd tutejszy za oszczerstwa przeciwko redakcji „Kurjera Poznańskiego”. Mszcząc się za ten wyrok, Trzebiatowski zastrzelił Marchlewskiego S. p. Marchlewski liczył lat 35, był prezesem Syndykatu Dziennikarzy Zachodniej Polski skii lektorem Uniwersyteztu.

Cegielka Wawelska 100.000 marek

KRAKOW. Kierownictwo robót restauracyjnych na Wawelu ogłasza, że opłata za cegielkę wawelską od dnia 1 sierpnia r. b. wynosić będzie 100 tysięcy marek polskich.

Kłeska pożarów w Polsce

WŁOCŁAWEK. W nocy spłonął w Józefowie 7 km. od Włocławka, duży młyn murowany dwupiętrowy, pędzony parą i wodą.

W młynie zgorzały zapasy zboża w ilości—jak utrzymują—około dwóch tysięcy korcy, wartości kilkudziesięciu milionów marek.

Spalił się również i współwłaściciel młyna który w nim nocował. Pożar zaalarmował swą olbrzymią łuną całą okolicę. Wszelkie jednak wysiłki straży pożarnych około uratowania młyna okazały się bezskuteczne.

Straty ogólne idą w setki milionów.

Płace urzędników.

Naczelna cechą dotychczasowych plac pracowników państwowych jest to, że są niedostateczne. Wiedzą o tem wszyscy i wszyscy to uznają.

Dotychczasowe płace pracowników państwowych mają jednak jeszcze drugą cechę: obliczenie ich jest tak skomplikowane, że rzadko który pracownik państwowy potrafi powiedzieć, na jakiej zasadzie otrzymał wynagrodzenie w miesiącach ubiegłych, albo też, ile ono będzie wynosiło w miesiącu przyszłym.

Płace pracowników państwowych domagają się tedy reformy w dwu kierunkach: znacznego ich podwyższenia tak, aby już raz skończyć z niedzą urzędniczą i wlokacem się za nią widmem bezrobocia urzędniczego, oraz uproszczenia sposobu obliczania ich.

To ostatnie ma wielkie znaczenie nie tylko dla samych urzędników, którzy dziś np. nie mogą sobie ułożyć budżetu domowego na przeciąg jednego choćby miesiąca, lecz i dla państwa. Państwo bowiem na uproszczonym sposobie obliczania plac pracowników państwowych zyska niewątpliwie kilka miliardów marek polskich rocznie. Oszczędność taką będzie można zrobić na redukcji personelu, płace obliczającego.

Na podstawie informacji, otrzymanych z prezydium rady ministrów ogłoszono zasady nowego projektu rządowego „Przeglądu pedagogicznego”, organu dla nauczycieli szkół średnich i wyższych w zeszycie 19—20 roku bież.

Nowy projekt plac, który jest obecnie przedmiotem narad międzyministerjalnych, dąży przede wszystkim do uproszczenia sposobu obliczania przez: 1) unifikację plac wszystkich pracowników państwowych, nie wyłączając wojskowych, tj. utworzenie jednakowej podstawy obliczania dla wszystkich, 2) zniesienie pasów drożyznianych, przewidując tylko dla Warszawy dodatek stołeczny, a dla kresów kresowy.

Według nowego projektu, wszyscy pracownicy państwowi mają się zmieścić w około dwunastu stopniach służbowych.

Każdy stopień służbowy—z wyjątkiem dwu pierwszych (ministrowie)—posiada 3 kategorie płacy: A—normalna, B—średnia, D—wyższa.

Kandydaci z ukończ. szkołą średnią otrzymują przy mianowaniu dziesiąty stopień służbowy, kandydaci z wykształceniem akademickim—ósmo stopień służbowy, wszyscy inni—zależnie od kwalifikacji i zakresu obowiązków niższe stopnie.

Dalszą zasadą projektu jest awans automatyczny z pewnym jednak ograniczeniem. W obrębie każdego stopnia służbowego urzędnik przechodzi automatycznie co trzy lata z jednej kategorii do drugiej. Przejście jednak z jednego stopnia do drugiego ma zależeć również od wartości pracownika. To zagadnienie, bardzo ważne zresztą, bo wprowadzające także ocenę wartości pracy, godzi częściowo postanowienia nowej pragmatyki urzędniczej z wysuwaniem przez sfery urzędnicze postulatami automatycznego awansu.

Do każdego stopnia służbowego i do każdej w jego obrębie kategorii jest przywiązana pewna stała liczba punktów, która jest niezmiennym mnożnikiem. Punkty te są tak rozmieszczone, aby pomiędzy stopniami służbowymi istniało odpowiednie stopniowanie nie tylko pod względem obowiązków i odpowiedzialności, lecz i pod względem wynagrodzenia, przyczem punktem wyjścia jest minimum egzystencji w najniższym stopniu służbowym.

Jakkolwiek mnożnik jest stały, płace są ruchome, zależnie od stosunków drożyznianych, a to wskutek ruchomej mnożnej, jednakowej dla wszystkich.

Wysokość miesięcznego uposażenia urzędnika otrzymuje się zatem przez pomnożenie jednakowej dla wszystkich mnożnej przez odpowiednie mnożniki, których wysokość zależy od stopnia służbowego kategorii płacy i stosunków rodzinnych.

Jedyny bowiem dodatek, który nowy projekt przewiduje jest, dodatek rodzinny, wyrażony również w odpowiedniej liczbie punktów.

Uproszczenie zatem sposobów obliczania na podstawie zasad powyższych jest niewątpliwie, wątpliwe jest natomiast polepszenie doli pracownika państwowego. To zależeć bowiem będzie przede wszystkim od zasadniczej i każdorazowej wysokości mnożnej.

Omawiany projekt zamierza oprzeć ustalenie mnożnej na podstawie wartości pewnej ilości złota lub równoważnika waluty wysoko-wartościowej. Dla uproszczenia zadania omawiane go projektu plac konieczne będzie oparcie również i wpływów państwowych na analogicznej zasadzie stałego mnożnika i ruchomej mnożnej.

Po omówieniu projektu w komisji międzyministerjalnej ma on być przesłany organizacjom urzędniczym do zaopiniowania, poczem ma wejść w przyspieszonym trybie na radę ministrów i do sejmu.

Czy Ameryka pomoże Europie?

Bawiący obecnie w Berlinie p. Vanderlipp, który ma się z tam udać do Hagi, zamieszcza w ostatnim numerze berlińskiego pisma „Der Wiederaufbau” artykuł, poświęcony finansowej pomocy Ameryki dla Europy.

Na wstępie rozwiewa on nadzieje jakiegokolwiek pomocy ze strony rządu amerykańskiego, twierdząc, że dalszych pożyczek rząd amerykański nie udzieli, że może być mowa tylko o kredytach inwestacyjnych, udzielanych przez prywatnych kapitalistów amerykańskich. Poza Europą. Ameryka musi rozprzestrzenić kapitały po bardzo dużych terenach. Rośnie popyt na pieniądze w południowej Ameryce zasobnej w niewyczerpane bogactwa ziemne, kapitalizm potrzebuje Wschód z setkami milionów ludności, jak również kolonie brytyjskie—słowem olbrzymie terytorja, rozporządzające siłą, pociągająca amerykańskich kapitalistów.

Zapotrzebowanie kapitału w Europie podlegać musi dokładnym badaniom, celem osiągnięcia pewności, „jakiej żąda kapitalista, lokujący swoje kapitały. Zadać on musi w pierwszym rzędzie podstawy finansowej, biorąc pod uwagę także polityczne położenie wierzycieli.

Jak dotychczas Europa ma wiele zarzewi przesileniowych, których następstwa nie mogą się przedstawiać korzystnie i budzą nawet pewne obawy przeniesienia się na sąsiednie terytoria.

Doceniając wielkie bogactwa Europy, twierdzi Vanderlipp, że do tej pory nie daje ona dostatecznej pewności, nie jest bowiem machiną, znajdująca się w ruchu. Jako wierzyciel nie

placacy, nie może Europa rachować na udziale nie jej dalszych pożyczek. Będzie to trwało tak długo, aż Europa nie zdobędzie trwałej podstawy finansowej, nie znajdzie się w pełni swej produkcji i nie doprowadzi handlu do normalnych stosunków.

Kończąc artykuł, wspomina Vanderlipp o Niemcach. Widzi on w nich czynnik, który będzie się starał wzmocnić swoje siły militarne i nikt nie będzie w stanie zmusić Niemiec do utrzymania pokoju, jak również nikt nie utrzyma ich w cuglach i nie pozbawi wysiłku do odzyskania potęgi militarnej. Tę Europę nie może lekceważyć ani lekceważy tego też amerykański kapitalista, który dla swych oszczędności żąda zabezpieczeń „jakie dać może uporządkowanie Europy i — jak się wyraża — jej zjednoczenie.

Rezolucja III Zjazdu Katolickiego w Poznaniu

III Zjazd Katolicki odzywa się do społeczeństwa całego zwłaszcza do inteligencji wiejskiej i miejskiej, żeby pracę swoją włożyła w organizację społeczne katolickie, popierając je swoją wiedzą i środkami materialnymi.

1. III Zjazd Katolicki uznaje, że obowiązkiem każdego katolika jest, brać udział czynny w życiu politycznym zwłaszcza w przygotowaniu wyborów do przyszłego Sejmu pod znakiem katolickich zasad.

2. Ze katolik może popierać tylko, takie stronnictwa polityczne, które program swój zastosowują do wymagań Kościoła i zasad chrześcijańskich.

3. Ze katolik winien żądać od każdego kandydata poselskiego, jasnego oświadczenia, jak się zapatruje na stosunek Kościoła do Państwa, sprawę szkoły wyznaniowej i sprawę małżeństwa.

4. III Zjazd Katolicki przestrzega rodziców, aby w wyborze książek dla dzieci, pisanych przez autorów współczesnych, byli bardzo roztważni i krytyczni, a w wątpliwych razach przekładali pisarzy dawnych nad dzisiejszych.

5. Zjazd postanawia zwrócić się do Ministerstwa W. R. i O. P. ze stanowczym żądaniem, aby w programie szkolnym, ograniczył nadmierną lekturę beletrystykę społeczną, jako owoc zbyt świeżo osadzony jeszcze prawomocnym wyrokiem narodu.

6. Zjazd postanawia wnieść do Sejmu — ustawę — nakładającą surową cenzurę na kinematografię.

7. Zważywszy, że sekty protestanckie rozpowszechniają u nas Pismo św. w skażonej formie, Zjazd przypomina encyklikę Benedykta XV (Spiritus Paracliticus) z 15 września 1920 roku, w której Papież gorąco zachęca wszystkich do codziennego rozmyślenia Pisma św. z objaśnieniami zatwierdzonemi przez Kościół.

Jednym z objawów żywego tętna życia katolickiego jest dążność do krzewienia prawdy katolickiej u tych, którzy jeszcze tej prawdy nie znają. Widzimy, że gdzie tylko kwitnie życie katolickie, rozwija się dążność do organizowania Towarzystw misyjnych. Prym trzynastu pod tym względem Francja, za nią poszły Niemcy, Włochy i Hiszpania. Nawet małe narody, jak Belgja i Holandia mają swoje instytuty misyjne i cieszą się z tego, że przez nie pogłębia się u nich i ożywia wiara, rozwijają się powołania i rozszerza się międzynarodowe znaczenie.

Polska pod jarzmem, nie w tej dziedzinie tworzyć nie mogła. Polska niezależna, powinna i na tem polu pracować niezależnie sobie wywalczając stanowisko.

Pod protektorem J. Eminencji X. Kardynała Prymasa powstało Towarzystwo misyjne dla krzewienia wiary w krajach słowiańskich.

III Zjazd Katolicki gorąco zaleca swoim członkom i następcom do tego Towarzystwa i krzewienia idei misyjnej Tow. misyjnego w szerokich kręgach ludności.

Podziękowanie.

Wszystkim tym, którzy łaskawie wzięli udział w oddaniu ostatniej przysługi

s. + p.

Juljanowi Pawłoszewskiemu,

starszemu pomocnikowi zawiadowcy stacji Kalisz, a w szczególności pracownikom kolejowym st. Skalmierzyce za liczne przybycie składają serdeczne „Bóg zapłać“

2003

Rodzina i współpracownicy.

w przedmiocie rozciągnięcia na Ziemię Wileńską mocy obowiąz. ustaw o zakładaniu i utrzymaniu publicznych szkół powszechnych i budowie publicznych szkół powszechnych, dekretów zawierających tymczasowe przepisy prasowe i tymczasowe przepisy o widowiskach oraz rozporządzeniu o ustanowieniu państwowego nadzoru mieszkaniowego, o tymczasowej organizacji państwowej służby weterynaryjnej i o walce z księgosuszem. Dalej Rada ministrów przyjęła wnioski w sprawie przyłączenia powiatu białowieskiego do powiatu bielskiego, zniesienia komisariatu rządu na m. Lublin, likwidacji inspektoratów pomocy rolnej we Lwowie, Krakowie i w sprawie wyjednania dekretu Naczelnika Państwa o wyłączeniu gruntów pod budowę kolei wąskotorowej Staszów — Szczucin, wreszcie upoważniła d-ra Ignacego Wróbla, dyrektora biura tranzytowego Ministerjum kolei żelaznych do podpisania imieniem rządu polskiego układu z w. m. Gdańskiem odnośnie do sposobów wprowadzenia zmian taryfowych na terenie wolnego miasta; zamianowała dyrektora departamentu Ministerjum spraw zagranicznych, Kazimierza Olszowskiego pełnomocnikiem rządu a podsekretarza stanu Henryka Strassburgera, prezesa Głównego Urzędu likwidacyjnego i dyrektora departamentu Ministerjum sprawiedliwości Witolda Prądzyńskiego jego zastępcami w rokowaniach polsko-niemieckich; uchwaliła dodatkowe wyrównawczy do uposażenia generałów i podpułkowników i wysłuchania sprawozdania dyrektora departamentu w Ministerjum przemysłu i Handlu o sytuacji gospodarczej na Górnym Śląsku.

KURSY SPOŁECZNE W LISKOWIE dla wychowawców Seminarjum duchownych w Rzeszowie i w Łodzi zorganizowane i prowadzone pod kierunkiem ks. prałata Filipskiego, prof. seminarjum w Włocławku rozpoczynają się 13 bm., tj. w czwartek. Sluchaczów zapisało się kilkudziesięciu. Szczegółowe sprawozdanie z kursów podamy w swoim czasie.

O KOŚCIOŁ POLSKO-EWANGELICKI.

Dnia 12-go bm. w konsystorzu ewangelicko-augsburskim rozpoczęły się pertraktacje między przedstawicielami łódzkich zrzezeń ewangelickich a księdzem superintendentem Bursche. Obrady dotyczyć będą uzgodnienia zapytań między niemieckimi a polskimi kołami ewangelickimi w sprawie przyszłej organizacji kościoła ewangelicko-augsburskiego w Polsce. Jak słychać, w razie nie dojścia do porozumienia polskie koła ewangeliczne liczą się z możliwością utworzenia odrębnego polsko-ewangelickiego kościoła.

NOWE KSIAZKI. Nakładem księgarni Perzyńskiego, Niklewicza i S-ka w Warszawie następujące książki: „Ignacego Orcey Grabowskiego: „Przysięga trzech“, romans historyczny; Filochowskiego: „Znak“, powieść; Zdzisława Oplustila: „Polskie formacje Wschodzie“.

DZIENNIK GDANSKI. Od 1-go sierpnia r. b. wznowione zostanie wydawnictwo „Dziennika Gdańskiego“. Pismo to niezależne i szczerze demokratyczne zasługuje na wszechstronne poparcie. Na szczególniejszą uwagę zasługuje dział gospodarczo-handlowy, który zainteresować winien szerokie sfery kupieckie i przemysłowe naszego miasta.

ZMIANA WYROKU

Dnia 12 maja r. b. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 23 stycznia 1920 r. w sprawie przeciwko Henrykowi Iwańczykowi oskarżonemu o uczestnictwo w machinacjach dokonywanych w gorzelnii w majątku Chocim pow. Tureckiego z maja 1919 r., które to machinacje przyniosły skarbowi państwa szkody na sumę 303,400 mk. Wyrokiem Sądu Okręgowego z 23. I. 20 r. Iwańczyk jako odpowiedzialny właściciel gorzelnii Chocim został skazany na uiszczenie akcyzy w sumie 536,769 mk. 50 fen. i zapłacenie kary w ilości podwójnej akcyzy t. j. w sumie 958,193 mk. 60 fen. oraz na zamknięcie w więzieniu na 4 mie-

siące. Na zasadzie zaś wyroku Sądu Apelacyjnego Henryk Iwańczyk został skazany na zapłacenie akcyzy w sumie 277404 mk. kary pieniężnej, 202549 mk. opłat sądowych 116993 mk. i kosztów sądowych 17000.

NIE ODKRYTO dotąd sposobu, któryby podróżującej publiczności oszczędził tak mozolnego nieraz informowania się za pomocą książkowego rozkładu kolejowego o rozkładzie pociągów. Rozkładu takiego nie zastąpi i wydana dopiero MAPA KOLEJOWA POLSKI, nie mniej urzeczywistniono w niej z topograficzną wiernością po raz pierw. pomysł, który na polu grafiki kolejarskiej niepospolite zdobyć może znaczenie. Na mapie o rozmiarach 95 x 105 cm uwidoczniło granice Polski w zarysie a w nich wszystkie ważniejsze miasta, połączone ze sobą siecią linii odpowiadających traktom kolejowym, które znów w pobliżu imiast zaopatrzone są w dokładne dane o godzinach odejścia i rodzaju każdego pociągu. W ten sposób jeden rzut oka pouczy każdego o możliwych i najkorzystniejszych w danym wypadku związkach kolejowych na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej. Aby poglądu nie przeciągać szczegółami, podane są jedynie pociągi na odległość dalszą, wtem wszystkie pociągi pospieszne, jako takie osobno na mapie scharakteryzowane.

Mapa Kolejowa Polski ukazała się staraniem firmy „Par“ Polska Agencja Reklamy T. A. w Poznaniu, która na pomysł uzyskała ochronę i wyłączenie do jego użytkowania jest uprawniona. Mapa wychodzić będzie w odstępach mniej więcej półrocznych zgodnie ze zmianami, jakie w tychże odstępach czasu nastąpią w rozkładzie jazdy samej. Osoby zainteresowane raczą we wszelkich sprawach zwrócić się do wydawnictwa wprost pod adresem ul. Fr. Ratajczaka 8, telefon 3815.

Z POWODU PRZYJAZDU KOMISJI ROZJEMCZEJ DO WARSZAWY.

Przyjazd p. Calondera — prezydenta Komisji Rozjemczej Górno-Sląskiej, który wraz z członkami tej komisji pp. Grabiańskim i wolnym delegatami Polski, Moltkom i Lukaszkim delegatami Niemiec, oraz sekretarzem Ligi Narodów baronem de Montenach, którzy przybyli na zaproszenie Rządu Polskiego do Warszawy, jest zapoczątkowaniem akcji uspokojenia Śląska w związku z podziałem tego kraju.

Praca wymaga wielkich wysiłków a przede wszystkim zafatwiona być musi sprawa ludności polskiej na terenie części przyznanej Niemcom Górny Śląsk, gdzie ludność w dalszym ciągu jest w sposób potworny terrorizowana i prześladowana. Jest nadzieja, że po byciu w Warszawie Komisji Rozjemczej przyczyni się znacznie do usunięcia tego zjawiska. W kręgach polskich powszechnie jest oczekiwanie, że Niemcy zaczną respektować nareszcie przyjęte na siebie zobowiązania zapewnić ludności polskiej ochronę jej życia i mienia.

UNJA NARODOWO-PANSTWOWA.

Sekretariat U. N. P. mieści się w Warszawie przy ul. Hipoteecznej 5. VI. p. (winda) Tel. 205-02. Biuro czynne od godz. 9 rana do 8 wieczór bez przerwy, codziennie z wyjątkiem świąt. Tam też należy się zwrócić po wszelkie informacje zarówno osobiście jak i drogą korespondencji, tak co do indywidualnego zapisywania się na członków jakoteż w sprawie zakładania kół w miejscowościach, w których koła U. N. P. dotąd się jeszcze nie zawiązały.

EWOLUCJE SAMOCHODOWE

Wczoraj około godz. 6 po południu aleja Józefiny przejeżdżał samochód Nr. 522 i Y. Nie dojeżdżając do placu przed teatrem — skierował samochód na środek alei i pojechałszy takową w poprzek zawrócił z powrotem bezkarnie na ulicę. Podobne lekceważenie najelementarniejszych przepisów regulujących życie na ulicy powinno być ukaranem.

KWESTA NA SIEROTY PO POWSTANIACH.

W piątek przez cały dzień uproszone panie będą w całym mieście kwestować na rzecz sierot po powstaniach górnośląskich. Tyłkrotnie zaznaczona ofiarność mieszkańców naszego miasta, niewątpliwie w tym dniu przejawia się wydatnie.

PODWYŻSZENIE PŁAC W CZTERECH RANGACH WOJSKOWYCH.

Na wczorajszej Radzie ministrów uchwalono następujące podwyżki dla czterech rang wojskowych: dla generałów broni w Warszawie miesięcznie o 80,800 po za Warszawą 72,700, generałów dyw. 46,240 i 39,780, dla generałów bryg. 18,600 i 13,160, dla podpułkowników 7,600 i 2,450 mkp.

Podwyżki te okazały się potrzebne jako wyrównanie różnicy między płacami wojskowymi a cywilnymi, wskutek dokonanej ostatnio podwyżki dla urzędników cywilnych.

KRONIKA.

Z RADY MINISTROW. Rada ministrów na posiedzeniu dnia 11 lipca r. b. przyjęła projekt ustawy o dokonywaniu zmiany granic gmin wiejskich na obszarze b. dzielnicy austriackiej projekt ustawy w przedmiocie zmiany stawek gminnego podatku gruntowego na ziemiach Wschodnich i projekt noweli do ustawy o opodatkowaniu pawa w obrębie b. dzielnicy pruskiej; następnie uchwaliła szereg rozporządzeń

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

SYNDYKAT ROLNICZY KALISKI

SP. AKC.

poleca ze składów i wagonowo
ze stacji najlepsze

Wapno sulejowskie.

1981

OGŁOSZENIE.

W miesiącu kwietniu r. b. Komenda Powiatowa Policji Państwowej w Słupcy odebrała cyganom w powiecie Słupckim 3 konie pochodzące prawdopodobnie z kradzieży.

1. klacz ciemno-kasztanowata, lat 12, wysoka 150 cm. bez oznak.
  2. ogier szpakowaty lat 3, wysoki 165 cm. z gwiazdką na łbie, zadnie nogi w pętlinach białe.
  3. wałach, kary, lat 18, wysoki 155 cm. bez oznak.
- Właściciele, którym powyższe konie zostały skradzione winni się zgłosić celem odbioru takowych z odpowiednimi dokumentami w powyższej komendzie do dnia 1 września r. b., gdyż po upływie wyznaczonego terminu konie te będą sprzedane z publicznej licytacji.

1967

Komendant powiatowy: **Fr. Stankowski.**

„VESTA”

Z dniem 10-go czerwca 1922 r. została otworzona w Kaliszu przy Aleji Józefiny № 8.

AGENTURA BANKU „VESTA” Z POZNANIA.

Przyjmuje ubezpieczenia: życiowe, wypadkowe, samochodowe, (kasko) od kradzieży z włamaniem. Ogniove: nieruchomości, ruchomości, towary oraz **kreśtencję rolną**, także wszelkie ziemiopłody od gradobicia

Dom Handlowy **W. Stadnicki i S-ka**,
Sp. zogr. odp.

1804

KALISKA FABRYKA

Splotów Drucianych i Tkanin Metalowych.

KARDOLNINSKI

W KALISZU, ULICA NOWO-LIPOWA № 27.

Poleca na sezon bieżący:

Sploty cynkowane na ogrodzenia, drut kolczasty, skobelki, tkaniny na arfy do wilani, przetaki i t. p.

1678

Sprzedaż

TORFU

na Lisie, 4 kilometry pod Kaliszem. Blizsze wiadomości tamże, lub u p. Pedy, cegielnia Rypinek. 1784

Zginal paszport

wydany na wyjazd do Palestyny przez Starostwo Kaliskie na imię Szulim vel Salomon Buda. 2012

Zginal paszport

okupacyjny wydany w Kaliszu na imię Idka Pendzla. 2015

Tlen Karbid Palczki Aparaty

zeliwne do spawania.

do cięcia i spawania posiada na składzie Biuro Techniczne i Dom Handlowy

„Prosna”

Ogrodowa 4, dom własny

Wolanty, bryczki, jednokonki, wozy robocze, koła do wozów z dobrego suchego materiału oraz wszelkie maszyny rolnicze poleca: **St. Malinowski**
Śr.-m. Wielkp. fabryka maszyn i wozów. 1478

Hacele

PIERWSZEJ POLSKIEJ
FABRYKI HACELI ..

„PODKOWA”
W SOSNOWCU
nie ustępuje najlep-
szym zagranicznym.

Ceny konkurencyjne.
Jeneralni reprezentanci na
b. Kongresówkę i Kresy
Wschodnie:

Tow. Techn.-Przem.

„Technorient”
WARSZAWA,
Jerozolimska № 17.

1979

Każdą ilość

porzeczek

dojrzałych, białych i czerwonych kupuje
wytwórnia win owocowych
Polskich Kupców w Kaliszu,
ulica Kościuszki № 6. 1290

Ból głowy, migrena,

neuralgie usuwają po-
wszechnie znane proszki
z „Kogutkiem” „Migre-
ne Nervoel”. Zadać
w aptekach, składach ap-
tecznych proszków
z „Kogutkiem”. 1919

Egzeme, liszaje itp.
leczy masę

„Lain Age”

sprzedają apteki i składy
apteczne: APTEKA K. GA-
SECKIEGO w Warszawie.

Djamenty „Din”

do cięcia szkła najtaniej
sprzedaje Poznański

— Warszawa, —

Marszałkowska 72. 1248

Palarnia kawy

p. f.

„Jowisz”

Kawa prawdziwa.
Mięszanka kawo-zbożowa.
Mięszanka zbożowa.

Przyjmuje się kawę i zboże do palenia tylko w więk-
szych ilościach. :: Sprzedaż hurtowa i detaliczna.
Ulica Ogrodowska № 4 w Kaliszu.

(w domu „Prosna”).

2002

Hurtowo i detalicznie

SKŁAD

węgla, wapna, cementu
i drzewa opałowego

przyjmuje zamówienia po cenach
konkurencyjnych

zaraz wykonane.

Szymon Grün, Turecka 4, daw. 33. Tel. 120.

BACZNOŚĆ!!!

Proszę Państwa! Każdy powinien dbać
co mu zimą brak

FUTRA! FUTRO! FUTRA!

By uniknąć nieporozumienia

przyjmuje

reperacje, oraz wszelkie przeróbki, które wykona w naj-
modniejszych jasonach, stare futra w zamiany.

Polecam się łaskawej pańcei

H. ADLER Kalisz, Wiejska 5,
ZAKŁAD KUŚNIERSKI

1627

FIRMA

I. LATOSIŃSKI I S. ZARZECKI W KALISZU,

poleca: węgiel Górnośląski i Krajowy
w różnych gatunkach. Drzewo opałowe,
sosnowe, dębowe, olszowe, brzo-
we, w szczapach i rąbane suche.

Cement „Wiek” heczkami.

1936

SKŁAD OPAŁOWY, Kościuszki № 1a, róg Wrocławskiej.